

Konsekwencją przekształcenia może być utrata pomocy z tarczy PFR. Wszystko jednak zależy od wielkości spółki

Prowadzę firmę w postaci spółki komandytowej. W najbliższym czasie rozważam zmianę formy prawnej. W czerwcu br. w ramach tarczy Polskiego Funduszu Rozwoju otrzymałem pożyczkę. Czy zmiana formy prawnej mojej spółki może spowodować utratę wsparcia?

Piotr Aleksiejuk
radca prawny, partner
w Wojarska Aleksiejuk
& Wspólnicy Kancelaria
Adwokatów i Radców
Prawnych

W związku z intensywnymi pracami ustawodawcy w zakresie opodatkowania podatkiem CIT spółek komandytowych można zaobserwować, że coraz więcej wspólników/zarządzających przedsiębiorstwami prowadzonymi w tej formie prawnej rozważa różne scenariusze modyfikacji formy prawnej spółki komandytowej, w szczególności poprzez zastosowanie instytucji prawnej przekształcenia. Decyzja co do tego powinna być jednak poprzedzona szczegółowymi i wnikliwymi analizami otoczenia prawnego i gospodarczego przedsiębiorstwa. Między innymi uwaga właścicieli i doradców wspomagających proces przekształcenia powinna zostać ukierunkowana na analizę umów cywilnoprawnych (z kontrahentami, instytucjami finansowymi), a zwłaszcza zawartych z instytucjami wdrażającymi wsparcie w ramach tarcz antykryzysowych. Najpopularniejszą dotychczas metodą wsparcia przedsiębiorców (w tym prowadzących działalność w formie spółki komandytowej) jest subwencja udzie-

lana przez Polski Fundusz Rozwoju SA (dalej: PFR).

Zasada kontynuacji

Wspólnicy spółki komandytowej, która jest beneficjentem subwencji PFR, zamierzający wdrożyć przekształcenie formy prawnej prowadzonego przedsiębiorstwa w inną spółkę prawa handlowego (bez znaczenia, czy jest to spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, akcyjna, partnerska, jawna), w pierwszej kolejności powinni przeanalizować postanowienia kodeksu spółek handlowych dotyczące przekształcenia. Instytucję prawną przekształcenia regulują art. 551 i następane k.s.h. Dla naszej analizy kluczowy jest art. 553 k.s.h., który to artykuł reguluje tzw. zasadę kontynuacji przez spółkę przekształconą praw i obowiązków przysługujących przekształcanemu podmiotowi. Jest to zasada prawna, która w praktyce oznacza, że w celu modyfikacji umowy spółka przekształcona nie musi wykonywać żadnych dodatkowych czynności, np. zawierać aneksów czy uzyskiwać zgód kontrahentów. Powyższą wykładnię potwierdza również postanowienie Sądu Najwyższego z 30 czerwca 2020 r., sygn. akt I CZ 15/20. Jak stwierdził tu sąd, z uwagi na to, że mamy do czynienia z tożsamością podmiotową spółki przekształcanej ze spółką przekształconą, treść stosunków prawnych (np.

umowy) łączących spółkę przekształcaną z innymi podmiotami nie ulega zmianie, ponieważ nie zmienia się sytuacja jej wierzycieli.

Umowa z funduszem

Natomiast w umowie subwencji finansowej PFR nie sposób znaleźć postanowień bezpośrednio odnoszących się do sytuacji beneficjenta, który zamierza dokonać przekształcenia. Na uwagę zasługuje tu par. 7 ust. 1 lit. d i par. 11 ust. 1 umowy, zgodnie z którymi przedsiębiorca zobowiązuje się do niezwłocznego informowania PFR o okolicznościach mających wpływ na realizację zobowiązań oraz że przeniesienie/przelanie praw i obowiązków beneficjenta subwencji na inny podmiot wymaga zgody PFR.

Mając na uwadze powyższą analizę prawną art. 553 k.s.h. (a zwłaszcza aspekt tożsamości podmiotowej, tj. spółka przekształcana i spółka przekształcona to jeden, ten sam podmiot prawny), należy jednak stwierdzić, że zgoda Polskiego Funduszu Rozwoju, o której mowa w par. 11 ust. 1 umowy subwencji finansowej PFR, nie jest wymagana w przypadku przekształcenia beneficjenta subwencji PFR będącego spółką prawa handlowego (w tym komandytową) w inną spółkę prawa handlowego. Powyższe stanowisko potwierdza również PFR w komunikacie z 31 sierpnia 2020 r., zgodnie z którym reorganizacje skutkujące sukcesją uniwersalną lub kontynuacją działalności gospodarczej i niepowodujące zmiany firmy oraz numeru NIP przedsiębiorcy

nie wymagają uprzedniej zgody PFR. Przy czym należy mieć na uwadze, że dotyczy to wyłącznie przedsiębiorców z sektora MSP.

Natomiast w przypadku finansowania udzielanego podmiotom zaliczanym do dużych firm (tj. subwencje uzyskane w ramach programu rządowego „Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla Dużych Firm”) umowy zawierane z PFR przez te podmioty co do zasady przewidują, że nawet w przypadku procesu przekształcenia – który skutkuje tzw. sukcesją uniwersalną – beneficjenci są zobowiązani do uzyskania zgody funduszu na przeprowadzenie ww. transformacji.

Pismo informacyjne

W konsekwencji, o ile spółka komandytowa (będąca beneficjentem subwencji finansowej PFR) należy do sektora MSP, o tyle zmiana jej formy prawnej w inną spółkę prawa handlowego na podstawie instytucji przekształcenia nie powoduje utraty subwencji. Przy czym, z uwagi na brak ukształtowanej praktyki omawianego zagadnienia, celem dochowania należytej staranności oraz uniknięcia utraty prawa do finansowania czy konieczności zwrotu otrzymanej pożyczki rekomendowane jest, aby przed zamierzonym procesem przekształceniem wystąpić do PFR z pismem informacyjnym, w którym należy szczegółowo opisać planowaną czynność przekształcenia, a także wnioskować o zajęcie przez fundusz stanowiska w tej sprawie.